

PRANEŠIMAS APIE METODIKĄ PAGAL DIREKTYVOS 2012/27/ES 7 STRAIPSNIO 9 PUNKTĄ

Bendras Lietuvos galutinio energijos suvartojimo taupymo tikslas, pradedant 2015 metais, iki 2020 gruodžio 31 d. yra 287 ktne (3,336 TWh). Jį apskaičiuojant, nepažeidžiant 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panašdamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL 2012 L 315, p. 1) (toliau - Direktyva 2012/27/ES) 7 straipsnio 3 dalies, buvo taikomi Direktyvos 2012/27/ES 7 straipsnio 2 dalies a ir d punktai. Taip pat, atsižvelgiant į 7 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, į skaičiavimus nebuvo įtrauktas visas transporto sektoriuje suvartotas energijos kiekis. Šis tikslas bus pasiektas įgyvendinant Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą (toliau - Įpareigojimų sistema) ir ją derinant su Alternatyviomis priemonėmis. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija yra atsakinga, kad šis tikslas būtų pasiektas. Pirmasis Įpareigojimų sistemos etapas truks nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 metų gruodžio 31 d. Antras etapas nuo 2017 m. sausio 1d. iki 2020 gruodžio 31d.

Energijos vartojimo efektyvumą pas galutinius vartotojus didinančios priemonės, nepatenkančios į Įpareigojimų sistemą yra priskiriamos Alternatyvioms priemonėms. Šios priemonės gali būti finansuojamos iš Struktūrinių fondų lėšų, biudžeto, kitų paramos programų.

Įpareigojimų sistemos ir Alternatyvių priemonių įgyvendinimo, kokybės kontrolės, stebėjimo ir vertinimo sistema

Administruojant Įpareigojimų sistemą ir Alternatyvias priemones bus laikomasi šių kriterijų: 1. Kiekvienai priemonei (Įpareigojimų sistemai ar Alternatyvioms priemonėms) nustatomi du tarpiniai laikotarpiai su nustatytais tikslais:

- a) Įpareigojimų sistemai nustatyti tarpiniai laikotarpiai ir sutaupymų tikslai:
  - i. 2014 m. sausio 1 d. - 2016 gruodžio 31 d., tikslas - 45,92 ktne;
  - ii. 2017 m. sausio 1 d. - 2020 m. gruodžio 31 d., tikslas - 183,68 ktne.
- b) Alternatyvioms priemonėms nustatyti tarpiniai laikotarpiai ir sutaupymų tikslai:
  1. 2014 m. sausio 1 d. - 2016 gruodžio 31 d., tikslas - 22,96 ktne;
  - ii. 2017 m. sausio 1 d. - 2020 m. gruodžio 31 d., tikslas - 34,44 ktne.

2. Pagal kurią Įpareigojimų sistemos modelį pagrindiniai dalyviai ir jų atsakomybė yra:

- a) Lietuvos Respublikos energetikos ministerija - Įpareigojimų sistemos koordinatorius:
  - i. nustato bendrą galutinio energijos suvartojimo taupymo tikslą;
  - ii. nustato Įpareigojimų sistemos veikimo laikotarpius,
  - iii. nustato konkrečias įpareigotąsias šalis, ir įpareigojimus joms atskirais laikotarpiais;
  - iv. nustato sankcijų įpareigotosioms šalims principus;
  - v. nustato energijos sutaupymų vertinimo principus;
  - vi. nustato įpareigotųjų šalių, įgyvendinant joms skirtus įpareigojimus, patirtų išlaidų kompensavimo tvarką;
  - vii. nustato Įpareigojimų sistemos administratoriaus funkcijas;
  - viii. skiria sankcijas įpareigojimų nevykdančioms įpareigotosioms šalims.
- b) Valstybės įmonė Energetikos agentūra - Įpareigojimų sistemos administratorius:
  - i. sudaro standartinių energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių ir jomis pasiekiamų sutaupymų katalogą;
  - ii. tvirtina metodikas, pagal kurias įpareigotosios šalys turi skaičiuoti sutaupymus;
  - iii. atlieka kokybės kontrolės, sutaupymų skaičiavimo, stebėsenos ir vertinimo funkcijas;
  - iv. tikrina įpareigotųjų šalių atliktų priemonių įgyvendinimo faktą ir kokybę;

- v. kaupia informaciją apie įgyvendintas efektyvumo priemones;
- vi. rengia ataskaitas apie pasiektus rezultatus.

c) įpareigosios šalys (Pirmajame Įpareigojimų sistemos etape įpareigotosiomis šalimis bus skiriamos; elektros skirstomųjų tinklų operatorius AB Lesto, gamtinių dujų skirstymo tinklų operatorius AB Lietuvos dujos ir šilumos tiekimo įmonės, kurių parduodamos šilumos kiekis viršija 90 GWh):

- i. užtikrina energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių įgyvendinimą pas galutinius vartotojus;
- ii. teikia Įpareigojimų sistemos administratoriui informaciją apie įgyvendintų energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių apimtį, kaštus ir energijos sutaupymus;
- iii. teikia pasiūlymus dėl energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių įtraukimo į standartinių energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių ir jomis pasiekiamų sutaupymų katalogą.

3. Sutaupyta energijos kiekis, kuris turi būti pasiektas, apskaičiuojamas vadovaujantis Direktyvos reikalavimais ir Europos Komisijos parengtomis rekomendacijomis. Šį kiekį nustato Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

4. Visi sutaupyti energijos kiekiai yra išreiškiami galutine energija.

5. Dei tol, kol bus patvirtintos naujos sutaupyto energijos kiekio apskaičiavimo-nustatymo metodikos ir parengtas standartinių energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių ir jomis pasiekiamų sutaupymų katalogas, sutaupyta energijos kiekis bus apskaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. 1-33 patvirtintas Valstybės mastu sutaupyto energijos kiekio skaičiavimo taisykles ir Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2008 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 692 patvirtintas Efektyvaus energijos išteklių ir energijos vartojimo stebėsenos taisykles.

6. Pagal kurią Įpareigojimų sistemos modelį Įpareigojimų sistemos administratorius atliks sistemos stebėjimo ir vertinimo funkcijas bei teiks pasiūlymus dėl papildomų priemonių įtraukimo ar esamų priemonių pakeitimų, jei bus nustatyta, kad daroma pažanga yra nepakankama ir sutaupymo tikslai gali būti nepasiekti.

7. Įpareigojimų sistema ir Alternatyvios priemonės yra orientuotos į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių diegimą pastatų ir pramonės sektoriuose.

8. Energijos efektyvumo priemonių kategorijos šiuo metu nėra nustatytos. Jos bus nustatytos patvirtinus standartinių energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių ir jomis pasiekiamų sutaupymų katalogą. Šiame kataloge, be kitos reikšmingos informacijos, bus nurodyta ir priemonių gyvavimo trukmė.

9. Klimatinių sąlygų skirtumas Lietuvos vakarinėje dalyje - pajūryje ir rytinėje dalyje yra nedidelis, tačiau jis daro juntamą poveikį energijos suvartojimui. Atliekant sutaupyto šilumos energijos skaičiavimus į tai yra atsižvelgiama ir energijos sutaupymai perskaičiuojami įvertinant dienolaipsnius.

10. Auditai bus atliekami vadovaujantis dabar galiojančiu Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams auditą atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašu. Išsamiojo energijos vartojimo audito viešojo naudojimo paskirties pastatuose atlikimo metodika ir Energijos, energijos išteklių ir vandens vartojimo audito atlikimo technologiniuose procesuose ir įrenginiuose metodika.

11. Stebėsenos ir tikrinimo protokolai ir jų nepriklausomumas nuo įpareigotųjų, dalyvaujančiųjų ar įgaliotųjų šalių yra užtikrinami vadovaujantis 5 punkte minėtų Valstybės mastu sutaupyto energijos kiekio skaičiavimo ir Efektyvaus energijos išteklių ir energijos vartojimo stebėsenos taisyklių reikalavimais, kol bus patvirtintos naujos sutaupyto energijos kiekio apskaičiavimo-nustatymo metodikos ir parengtas standartinių energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių ir jomis pasiekiamų sutaupymų katalogas.